

БУГУН ЧОРВОҚДА

Чорвоқда қурилиш қўламини кенгайтириб бораётган шу кунларда яна бир катта меҳнат ҳужумига тайёргарлик бошланди. Гидроузел барпо этиладиган жойга қудратли техника ва қурилиш материаллари келтирила бошланди. Уй-жойлар қад кўтармоқда...

Хозирнинг ўзидаёқ геодезистлар, портлатувчилар, шоферлар иш бошлаб юборишди. Кун сайин, соат сайин ташлама канал ҳам чуқурлашиб, ҳам узайиб бормоқда. Тўғон қурилиши даврида сув ана шу ташлама каналдан оқиб қўйилади.

Гидроузел қурилиш қўламини кўз олдигизга келтириш учун бу ерда 20 миллион кубометр тупроқ ишлари бажарилиши кераклигини эслашимиз ўзи kifоя. Шу кунларда ташлама канал қурилишида ишлаётган қудратли ағдарма машиналарнинг шоферлари Н. Бубай, В. Гушчин, М. Камбаров, И. Кисель ўртоқлар 31 ўрнига 42-45 мартадан қатнашга улгуриб, нормалдан ташқари 50 тонна ва ундан ортиқ тупроқ ташинишга муваффақ бўлаётирлар.

В. ПРИЩЕПА.

ИМКОНИЯТ БОР ЭДИ-КУ!

Совет халқининг асосий иқтисодий вазиёси коммунизм и қис- модий-техника базасини яратиш- да янги ишлаб чиқариш қувватла- ри, уй-жой ва маданий-маиший объектларни белгиланган муддат- ларда ишга туширишга катта аҳа- миёт беришдан ibорат.

Республикада капитал қури- лаш микёси йилдан-йилга ортиб бормоқда. Янги янги саноат корхо- налари ва маданий-маиший об- ъектлар қад кўтаряпти. 1962 йилда 1961 йилдагига нисбатан 9 про- цент кўпроқ асосий фонklar ўзла- штирилди. Утган йили минерал-ўғит ишлаб чиқариладиган янги цехлар, Олтинтопан кўрғошин-рух комби- натида мис савлаш фабрикаси- нинг янги секциялари, электро- станцияларда янги қувватлар ва бошқа кўпгина саноат қувватлари ва маданий-маиший бинолар ишга туширилди.

1963 йилда халқ ҳўжалигида сарфланадиган капитал маблағлар ҳажми янада ортиди. Бу йил рес- публикамизда экономикасида 1962 йилдагига нисбатан 25 процент кўп маблағ сарфланади. Қурилиш- монтаж ишлари ҳажми эса 22 про- цент ортиди. Бу йил азотли ўғит, нефтни кайта ишлаш, цемент, ша- фер, энергетика корхоналарида янги қувватлар ишга туширилди. 775 минг квадрат метр уй-жой, 27 минг ўқувчилик муҳалланган мак- таб бинолари ва 10 минг ўрнили болалар боғчалари бинолари ку- рилиши керак.

Ана шу улгувор вазиёларни амалга ошириш учун ҳама қури- лаш ташкилотлари, министрликлар ва муассасалар, маҳаллий совет- ларнинг иқтисодий комитетлари ҳам- ма ҳодим ва меҳнат ресурсларини тўла-тўқис ишга солишлари, капи- тал қурилишини рақиб метрда бо- рилишни таъминлашлари ҳамда иш- лаб чиқариш ва уй-жой объектла- рини белгиланган муддатларда ишга туширишлари лозим эди. Аммо капитал қурилиш соҳасида биринчи квартал якунлари қони- қарли эмас.

Кўпгина қурилиш-монтаж та- шкилотлари ва корхоналари, ми- нистрликлар ва муассасаларнинг, шунингдек маҳаллий советлар иқ- тисодий комитетларининг раҳбарлари капитал қурилиш билан етарлилик шугулланмаётирлар. Баъзи ҳол- ларда эса муҳим объектларни иш- та тушириш ва капитал қурилиш планини бажаришда маъсулиятсиз- лик кўрсатмоқдалар. Шунинг едда тутиш кераки, саноат корхонала- ри, қурилишлари, шунингдек уй-жой ва маданий-маиший объектларни ишга туширишда давлат планлари- ни белгиланган муддатда бажариш ўз аҳамияти жihatидан саноат маъсулият ишлаб чиқариш планини бажаришдек биринчи навбатдаги вазиёдир.

Республикада капитал маб- лағ сарфлаш бўйича 4 ойлик топшириқ 85 процент, қури- лаш-монтаж ишлари бўйича эса 89 процент бажарилиди. Утган йилнинг биринчи кварталига ни- сбатан қурилиш учун капитал маб- лағ сарфлаш бу йил биринчи ква-

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ — ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАРЕДОР УЧАСТКАСИ

□ □

талда 9 процент ортиб бўлса ҳам, 1962 йилнинг тўртинчи ква- рталига нисбатан қурилиш ишлари ҳажми камайиб кетди.

4 ой ичида министрликлар, му- ассасалар ва маҳаллий советлар- нинг иқтисодий комитетлари, шу- нингдек республика саноат кор- хоналари 31,8 миллион сўмни кам сарфлаштирадилар. 4 ой ичида ка- питал маблағ сарфлаш топши- рилиши 46 ташкилотдан фақат 12 таси, қурилиш-монтаж ишлари бў- йича эса фақат 11 таси бажарди.

1963 йилнинг биринчи кварта- лида йилга бир неча ўн минг тон- на сульфат кислотаси, аминак се- литраси, қуруқ лигнит ишлаб чи- қариладиган цех ва участкалар ишга туширилди. Шунингдек, республика тўқмачилик саноати корхоналари- да 20 минг йигирув урчуги ҳамда 500 миллион кубометр сув кетади- ган Чимкўрган сув омбори фойда- ланишга топширилди. Аммо бир қанча министрлик, муассаса ва ташкилотлар 1963 йилнинг утган ойларидан ишлаб чиқариш қувват- ларини фойдаланишга топшириш юзасидан белгиланган планларни бажармадилар. Республика Энер- гетика ва электрлаштириш ми- нистрлиги уш жойбанида 35 кило- вольтли 58 километр узунликдаги электр узатиш линияларини фой- даланишга топшириш лозим бўл- са ҳам, булардан бирор километри ҳам фойдаланишга топширилмади.

Шунингдек, Сўз ҳўжалиги ми- нистрлиги 6 минг гектар ерга сув чиқ- ариш юзасидан белгиланган топши- рилиш бажаргани йўқ. Автомобиль транспорти ва тош йўллар ми- нистрлиги «Глауберстрой»нинг 150-трест билан ҳамкорликда Самар- қанддаги шина ремонт заводида фойдаланишга топшириш юзаси- дан белгиланган планни адо эта олмади.

Зарбдор қурилишларда ҳам суръат суст. 11 зарбдор кури- лишдан 3 тасидангина капитал маб- лағ сарфлаш плани, 4 тасида эса қурилиш-монтаж ишлари плани адо этилди. Навоий химия комби- натидаги қурилиш жуда «секин бормо- қда. Бу зарбдор қурилиш бўйича капитал маблағ сарфлаш ва қурилиш-монтаж ишлари плани 30-40 процент атрофида бажарили- ди. Тошкент й-жой комбинати ку- рилишида ҳам иш қўйилмагандек эмас. Айвондорган капитал маблағ- ларнинг фақат унча йил сарфла- штирилди. «Средиземное р о с- трой» трести ҳам Тошкент ГРЭС қурилишида суръатини ошириш учун зарур чораларни кўриши ке- рак.

Уй-жой қурилиш планини му- тааза бажара боиш халқ фаро- волигини янада оширишнинг му- ҳим шартидир. Бу йил республика- мида 775 минг квадрат метр уй- жойлик меҳнатқашлар қўчиб ки- рилиши керак. Бу 1959 йилдаги- га нисбатан икки баравар ортиқ- дир. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги корхоналар ва ташкилотлар давлат капитал маб- лағлари ҳисобига биринчи кварта-

МУТАХАССИС
МАСЛАХАТИ

Ўзбекистон Компартияси Мар- казий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзе- бикистон ССР Министрлар Совети- нинг республикадаги барча меҳнатқашларга қарата чиқарган Мурожаатига жавобан ҳамма қол- хо ва совхозларда пахтадан мўл- ҳосил олиш учун кураш қўйиш- гунча қўйиштилмоқда. Бу йил пахтакорларимиз жоҳадон Вата- нимизга 3 миллион 566 минг тон- на «оқ олтин» етказиб бериш мақ- садига чигитини текис ундириб олиш ва барча майдонда қўчқарла- шини бир текис қалинликда бўли- шига эришиш йўли билан тўла гектарни таъминлаш учун барча воситаларни ишга солимоқдалар.

Гектарда қўчат қалинлигини тўғри белгилан пахта ҳосилдорли- гини оширишда катта аҳамиятга эгадир. Гўза қўчаларнинг қалинлиги- ни тўғри унумдорлигига, ер ости сувларининг қандай чуқурликда

жойлашганлигига, тупроқ хусуси- ятларига ва экилан пахта чи- гити навиға қараб белгиланади.

Тупроғи серунум, ер ости сувлари юза ва ўтлоқ тупроқли ерлар- да гектарига 85-90 минг, унум- дорлиги паст, сўғта яхши қонмай- диган, ишлаб ва янги ўзлаштирил- ган ерларда эса гектарига 100-110 минг туп қўчат бўлиши лозим. Шағал ва кум қатламлари ер бе- тига яқин жойлашган, тупроқ қатлами юмша, қия ва адирларда ҳамда кумлоқ ва тошлоқ ерларда гектарига 120-130 минг туп гўза қўчаларига керак. Вилт касал- лилиги кўп тарқалган ерларда ҳам қўчат 15-20 процент ортиқ қўйи- лади.

Белгиланган қўчат қалинлиги пахта теришга сақланган тақ- дирдагина, гектарларнинг тўла бў- лиши таъминланган ҳисобланади. Маъсум даврида қашаротлар, ка- салликлар таъсирида, қўчаларни- га ва чопик қилиш натижасида хар гектар ерда 8-10 минг туп қўчат йўқолади. Қўчат қалинлигини бел- гилашда бунинг ҳисобга олиш керак бўлади.

Бир гектар ерда 85-90 минг туп қўчат бўлиши учун 60х60 сантиметрли схема билан экилан, майдонларда яғналаш вақтида

хар уяда 3-4 тадан, 60х45 санти- метрли схема билан экилан ерда 2-3 тадан, 60х50 сантиметрли схемада экилан, ерларда 3 тадан ва оқсирлаб экилан ерларда қи- тор ораси 60 сантиметр бўлса, бир метр узунликда 5-6 тадан ўсимлик қўчилирилиш керак. Бир гектар ерда 100-110 минг туп қўчат бў- лиши учун биринчи ҳолда уяда 3 тупдан, иккинчи ҳолда уяда 4 тупдан, учинчи ҳолда уяда 3-4 тупдан ва тўртинчи ҳолда бир метр узунликда 6-7 тупдан қўчат қўйилади. Бир гектар ерда 120-130 минг туп қўчат қўчилирилиш мўлжалланган ерларда қўчинча гўза қаторлаб ёки серуа ҳосил ки- либ экилади. Бундай ҳолда бир метр узунликда 8-9 тупдан қўчат қўйилади.

Пахтадан мўл ҳосил олиш учун ҳамма уяларда қўчат қалинлиги текис ва баравар жойлашган бўли- ши керак. Масалан, гўза 60х45 сантиметрли схемада квадрат-уя- лаб экилганда бир гектар майдон- да 37 минг уя бўлади. Хар бир уяда 3 тадан гўза қўчилирилса, у 111 минг туп қўчатни ташкил ки- лади. Агар мавжуд уяларнинг 15-20 процентидан чигит унб чик- маган, 15-20 процентидан биттадан қўчат бўлса, қолган 60-70 процент

уядан 4-5 тадан қўчат қўчилирилиш йўли билан гектарига 110-120 минг туп қўчат бўлишига эришиш мумкин. Аммо шунинг унутмаслик кераки, уялар бўш қўчилирилса ҳам, уяларда гўза туплари орти- ча қалин бўлса ҳам, пахта ҳосил- дорлиги 20-30 процент камайиб кетади. Шунга кўра пайкаларда бир туп гўзанинг ҳам ўрни бўш қолмаслиги ва уяда гўза тупи ор- тича бўлмаслиги керак. Бунинг учун тракторлардан қўчат кетган ер бурчакларини, уватларини юм- шатиб, дарҳол чигит экиш зарур. Хар бир картада экиш тугаши би- ланлақ тегишли ораликда ўқариқ- лар олиб, марзаларига қўл билан чигит тикиб чикитиш лозим. Одатда, чигит ердан унб чикқан ҳамон хар бир қатор бирма-бир текши- либ қўрилади, чиқмай қолган уя- ларга доғдилаб, яхши ивигиланган чигит тупроқнинг нами қочмасдан экилади. Сирқак чикқан ерларга чигит экишда тўқсизлангилардан уруғдан фойдаланиш яхши натижа беради. Бундан ташқари, гўзани яғана қилувчилар доим ўзлари бил- лан чигит олиб юришлари ва хато чикқан ерларга уруғ-тикиб кетиш- лари керак.

Хар бир участкада қўчатлар- нинг тўла бўлишини ва унинг йил

охиригача сайлаишини таъмин- лаш вазиёси бригада бошлиқла- рига ва тракторчиларга юклатилиш- ши керак.

Етигарчилик натижасида туп- роқда қалин ва қаттиқ қатқалоқ ҳосил бўлиши мумкин. Бундай ҳолда қатқалоқни тезда йўқотиш ва тупроқда намин тўла сақлаб қо- лиш учун ер бети етилиши билан- лақ қатор ораларини юмшатишга киришилиш лозим. Қатқалоқни йў- қотиш учун чигити хали унб чик- маган ёки кўпи билан 20-30 про- центи кўқарган ерларга егит «эир-заг» борона юргизилади. Бу- ндай борона етишмаган жойларда данда ва тишли қаторларда ҳам фойдаланиш мумкин. Гўзаси кўпроқ унб чикқан ерларда қат- қалоқни бўзиш учун ротацион мо- тига ва ротацион юлдузчалар ў- рнатилган культиваторлар ишлати- лади. Қатқалоқни йўқотиш учун ерни кечаси ҳам, кундузи ҳам юм- шатиш керак. Қатқалоқ қалин бў- либ, янги ўсиб чикқан ёш ниҳол- ларнинг бўғинини қисиб қўйиш хавфи туғилса, тупроқни юм- шатиш учун дарҳол эгит оратлаб егил сув бериш керак бўлади.

Гўза қатор ораларини ишлаш, ёш ниҳолларни озиклангилар ва яғналаш ишлари қанчалик арта ва тез ўтказилса, ҳосил шўчалли эрта етилади. Ер бети доим юм- шоқ ва бегона ўтлардан тоза бўл- са, тупроқда нам ва озуқа кўп сақланади, ёш гўзалар қанчама- дан равои ўсиб, мўл ҳосил тугади.

Р. АХМЕДОВ.

СоюзНИХИнинг старший ил- мий ходими, қишлоқ ҳўжалик фандари кандидати.

МАКНАЖУХОРИ ЯРИМ МЕТР БЎЛАЙ ДЕБ ҚОЛДИ

Мамлакатимизнинг доғ-дор мак- најхўроқкорлари Любюв Ли, Ро- за Отабоева ташаббусига қўшил- ган комсомол-ешлар аjoyиб на- тижаларга эришмоқдалар. Фаргона обла- сти, Поп районидаги Калинин номи совхозининг Бурхон Раҳмо- нов бошлиқ бригадаси макнажў- хорикорлар 74 гектар майдондаги экинни пилмунали парвариш қил- моқдалар.

Барвақт экилган майдондаги «дала маликаси»нинг авжи ахши. Хозир ўсимликнинг бўйи ярим метрга етай деб қолди. Макнажў- хорикорлар гектарига 200 кило- граммдан суперфосфатни маҳал- лий ўғитга аралаштириб солимоқда- лар.

Моҳир макнажўхорикорлар бу йил гектаридан камда 1000 цент- нердан кўпроқ, 40 центнердан дои олиш учун курашмоқдалар.

Х. ПАРПИВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутаты Турсунай Авезова Нурота ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Кизил- ча» совхозида бош чўпон бўлиб ишлайди. Унинг отарида 700 бош қўзи бор. Турсунай қўй-қўзиларни яхши парвариш қилмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Шаҳрисабзда ўзибўларчилик

Сурхондарё областининг йирик пахтакор Шаҳрисабз ишлаб чи- қариш бошқармаси бир неча йил- дан буён пахта тайёрлаш давлат планини бажармаётди. Бунга асо- сий сабаб гектарларда гўза тупларининг нормал қалинликда бўлмаслиги ва экиннинг дастлаб- ки парвариш хаддан ташқари ке- чиктириб юборилишидир. Етти йилликнинг бешинчи йилида она- ки Ватанга 68 минг тонна «оқ ол- тин» етказиб бериш мажбурияти- ни олган бу бошқарма ҳўжалик- лариде бутлуғири хато ва камчили- лар яна такорланмоқда. Кўп- гина ҳўжаликларда гўза парвариш ўзибўларчилик билан бораётди.

«Гулистон», «Кизил юлдуз», «Коммунизм» колхозларида ва бошқа пахтакор ҳўжаликларда экин билан гўза қатор оралирини ишлаш ўрсида катта узалишга йўл қўйилаётди. Экиндан кейин ишчи кучлари дарҳол чигитни ун- дириб олиш, гектарларни тўлдир- гиш, гўзани парварити қилиш иш- ларига тўла сафарбар этилмади. Бу ҳол тупроқнинг қотиб қолиши- га, оқибатда чигитнинг текис унб чикмаслигига, пахта майдонлари- ни бегона ўт босиб кетишига са-

баб бўлмоқда. Биргина «Гулис- тон» колхозида 600 гектардан ор- тик майдондаги чигит хали текис ундириб олингани йўқ. «Комму- низм» колхозида гўзалар бегона ўт ичида қотиб кетган. Гўзалар ўт вақтида яғана қилинмагани са- бабли қизил почва бўлиб ётибди. Бундай аҳолини ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XX съезда», «Гайрат», «Парк Маркс номи, Ленин номи, «Правда» колхозларида ҳам учратилиш му- мкин.

Бошқарма ҳўжаликлариде тех- никадан мутлоқ қоникарсиз фой- даланилмоқда. Колхозлардаги ма- жуд 753 чопиқ тракторидан 376 тасига шу қунгача культиваторлар осилмаган. Тайёр тракторлар ҳам кўп вақт бекор туриб қолмоқда. Шунинг натижасида гўза парвар- иши хаддан ташқари кечиктириб юборилаётди. 25.793 гектар ер- даги гўзалар доим йўғи 7.425 гек- тари узунасига, 475 гектари қўн- даланишга қўлтивация қилинди. Гўзани яғналаш, озиклангиларни қўчатириб юборилган эмас.

Тўғри, ишлаб чиқариш бошқар- масида мўл ҳосил учун чинанам курашлаган ҳўжаликлар ҳам бор.

«Ленинград» колхозини дала- лариде 84 чопиқ трактори, 32 от қўлти- ватори унумди ишлаб турибди. Ҳамма культиваторларга «СВЗ» машиналари тикрилган. Бу эса гўзани култивация қилиш билан бир вақтда қатор ораларга миле- пар ва маҳаллий ўғит аралашма- си солиб кетиш имкониятини бер- моқда. Колхоздаги ишга яроқли 750 колхозчининг ҳаммаси бегона ўтти ўтоқ қилишга, орасига чигит экишга ва бошқа қўлда қилина- диган ишларни бажаришга сафар- бар этилган. Уларнинг унумли иш- лашлари учун яхши шартот яра- тиб берилган. Бу билан гўза пар- варишда суръатга-суръат қўшил- япти. Колхознинг Пулош Эш- давлатов, Болта Жураев, Маҳма- назар Расулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида гўзанинг дастлабки парвариш тўталанаи деб қолди.

Афсуски, бундай-излор ҳўжалик- ларнинг иш тажрибасини омма- лаштириш ҳақида ҳеч ким ўйла- майпти.

Қўчилик ҳўжаликларда гўза гарварбишини ўзибўларчиликка ташлаб қўйилганини, бунинг па- тижасида гектарларни тўлдирити, чигити текис чикитиб олиш ке- чиктириб юборилганлиги, тупроқ қотиб қолди ёш ниҳолларнинг ўсишига тўсиқ бўлаётганлиги иш- лаб чиқариш бошқармасининг раҳ- барларига, айниқса бошқарма пар- тия комитетининг секретари З. Сирокиднов, бошқарма бошли- ги Караулли ўртоқларга маълум. Лекин улар мўл ҳосил етишти- риш учун курашда солид бўлаёт- ган ана шу жиддий хато ва кам- чиликларни тўзатиш учун қатъи тadbирлар кўрмаётирлар.

Р. МУРОВО.

«ЎЗДА ЧАНГ ҚИШДА ЛОЙ»

«Сурхондарё» рубрикаси мустафосилан шу сарлаҳадаги материалда Тошкент шаҳар Ки- ров райони Полария кўчасидаги уни- верситетнинг транспорт ва йўловчи- лар харақати учун қийинчиликлар тугдиратганлиги кўрсатилган эди.

Меҳнатқашлар депутатлари Киров район совети иқтисодий комитетининг редакцияга хабар қилишчи, шу йил Полария кўчасидаги тротуарлар ре- монт қилинади ва асфалт етизим- лади.

«ПАЙПОҚ ИЗЛАБ ТОШКЕНТГА БОРДИК»

Шу сарлаҳада хабарда савдо тар- моқларида эриқлар пайпоқининг на- мичилиги кўрсатилган эди.

Бу ҳақда Ўзбекистон ССР савдо ми- нистрининг ўринбасари ўртоқ Т. Тоҳировадан нуйдаги жавоб хат олинди.

«Пайпоқ излаб Тошкентга борди» сарлаҳада хабарда савдо шохобча- ларида эриқлар пайпоқининг на- мичилиги кўрсатилган. Ўзбекистон ССР савдо Министрлиги аҳолининг пайпоққа бўлган эҳтиёжини қоплаш учун бирмунча чораларни кўрди. 1962 йилга нисбатан пайпоқ учун акратилган фонд бу йил оширилди.

«МОМАГУЛНИ КИМЛАР ХЎРЛАДИ?»

Шу сарлаҳада мақолада Сирдарё районидаги Максим Горький номи колхоз азаси Моматул Деҳоновани эри, қийнота ва қийнонмаси ноҳақ хўрлаётгани, ҳар хил тухматлар ёг- дириб, Моматулни уйдан ҳайлаб юборгани айтилган эди.

Бу ҳақда Сирдарё ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети сек- тари ўртоқ О. Абдуллаевдан нуйда- ги жавоб хат олинди.

«Моматулни кимлар хўрлади?» сар- лаҳада мақолада иштирокчилар фак- тларни аниқлаш учун партия комите- ти комиссия тўзди. Комиссия бу ма- сала билан узоқ шугулланди. Газета- да иштирокчилар фактларни тўғри чи- қди. Ҳақиқатан ҳам, Моматулга ни- сбатан эри Хавас Чиринов, қийнон- таси Чирин Анонов, қийнонмаси Ан- зар Аноновлар ёмон муносабатда бўлганлар. Унинг турмушини бузиш мақсадида Моматулни қоралаб, унга тухмат қилганлар, Айбдорларни жа- воабгарликка тортиш район прокуро- ри ва район милиция бўлимига топ- ширилди.

ЙИРИК ПАНЕЛДАН

ЕЗЕВОН («Кизил Ўзбекистон» му- хбири). Охирибояев ишлаб чиқариш бошқармасидаги йирик ҳўжаликлар- дан ҳисобланган «Ленин номи» кол- хозда Фаргона обла-стида, Биринчи бўлиб йирик панельли темир-бетонлар- дан молхона қурилади. Янги тўдого- молхона ишчан ва ишчан, унда иш- ловчиларга барча қўлайликлар маъ- жу.

Фаргона ўйсозлик комбинатида ло- йиқаландан йирик панельли темир- бе- тонлардан қуриладиган молхонада 150 бош сийир боғалимаси ҳолда қо- лади. Оғир қўла меҳнатларининг де- ярли ҳажмаси механизациялаштирил- ган, Артезиан сув бор.

Областининг колхоз ва совхозла- ридан 22 таси қурилади. Йирик панельли темир-бетонлардан қури- лган молхонада 6 мишадан ортиқ- роқ сийир боғалиди.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

«Кизил Ўзбекистон» мухбиридан постигини азаси.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

САМАРҚАНД. («Кизил Ўзе- бикистон» мухбири). Бу ерда саноат обла-сти ва Самарқанд шаҳар иде- ология ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда идеология ишларини ҳозирги давр талаблари асосида янада яхшилаш маса- ласи муҳокама қилинди. Бу ҳақда доклад қилган Ўзбекистон Ко- мпартияси Марказий Комитети са- ноат ишлаб чиқаришига раҳбарлик қилишчи бюроси идеология бўли- мининг мудири Ш. З. Саломов- тоғий-тарбияни ишнинг аҳоли на унб яхшилаш тadbирлари тў- рсида гапириб, қўнғина факт- ҳамда рақамлар келтирди.

Област саноат корхоналари, ўқув юрталари ва муассасаларида- ги партия маорифи шохобчаларида 23 минг киши жалб этилган. Бу- ларнинг кўнчилиги партиясиз ак- тивлардир. «Кинал», «Красный дигатель» заводлари, шойи тў- қиш ва чой қадоклаш фабрикала- риде, Каттақўрғон ёқ комбинатида партия ўқувчи яхши тошналик қилинган. Тўғарак ва сиёсий ма- шгуллар системали ўқиди, лекция ва сўхбатлар корхоналар ҳаётидан олинган фактлар билан бойити- лади.

Докладчи ва музокараларда сўзлаган ўртоқлар партия маори- фи соҳасидаги мажуд камчили- к

ларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Са- ноат обла-сти бўйича 357 пропа- гандистдан фақат 236 киши ико- не-логия ходимдир. Баъзи пар- тия ташкилотлари пропандист- ларга сиёсий жиҳатдан етарли бўл- маган кишиларни ақратганлар. Шунинг оқибатида қўнғина жо- ларда машгулотлар паст савияда ўтказилмоқда.

Саноат обла-сти комсомол ко- митетининг секретари А. Умаров, СамГУ партия тарихи кафедраси- нинг мудири доцент М. Эгамбер- диев, пенсионер, нека коммунисти А. Абдурахмонов, шаҳар хоник- лар советининг раиси З. Топ- пулатова, ўртоқлар студент-еш- лар, маҳалла аҳолиси орасида сиё- сий тарбия ишларини қўчатириш тўрсида тағйирлар. Ўртоқ Аб- дурахмонов «Шарк» маҳалласида атеистик пост тузатишларини, экскалатор ишлаб чиқариш билан эскилик қолдиқларига қарши қўн ишлар қилинаётганлигини айтди.

Самарқанд саноат корхонала- рининг коллективлари етти йилли- книнг бешинчи йилида пландан ташқари 10 миллион сўм

ЛЕНИН. МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

МОСКВА. 14 май. (ТАСС мухбири). Бугун Кремлнинг Свердлов заводи 1963 йили Ленин мукофотларини олишга муяссар бўлган Ч. Айтматов, С. Я. Маршак, Г. Йокубович ва П. Д. Коринларга бахшир асноч ва дипломлар топширилди.

Алабёт ва санъат соҳасидаги Ленин мукофотлари комитетининг раиси Н. С. Тихонов совет маданиятининг атоқли арбобларини юксак мукофот олганликлари билан қизинг табрикледи. Кремлда тушган пойтахт жамоатчилиги ва ижодий интеллигенциясининг вакиллари, Москва корхоналарининг ишчилари уларни самимий қутладилар.

РЕКОРД ТЕЗЛИК БИЛАН

Сикович учувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Борис Анопов ва Граждан ҳаво флотининг тадқиқот институтининг етакчи инженери Юсиф Божович билан қарган «В-2» совет вертолети 14 майда 100 километрлик бекик доирада учиб, дастлабки маълумотларга қўра, соатига ўртача 264 километр тезликка эришган. Улар эришган тезлик америкалик учувчи К. Турвиннинг жаҳон рекордидан ўттиз километр ортиқдир. (ТАСС).

ХУЖАБОВ районидagi «Ленинград» колхозидagi йул қурилиши ишларига катта эътибор берилмоқда. Кишлоқ ички дағи 17 километр узунлидаги йулларга асфалт ётқизилди. Ўнлаб кўприклар қурилади. Хозир колхоз марказидagi Мейсак участкасига борадиган йул ремонт қилинмоқда. СУРАТДА: йул қурилиши.

Л. Мейнерт фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ХОРАЗМ ОБЛАСТИДА АГИТАТОРЛАР ДАЛАДА

Хева ишлаб чиқариш бошқармаси колхоз далаларида 807 агитатор КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Пахта» харида қилиш ва топшириш нахлларини олиш харида харида пахтакор колхозларга қалла сотиш тўғрисидаги қарорини меҳнаткашларга тушунтирмоқда. «Сўхбат» ва лекциялар ўтказмоқда. Районда 43 агитатор ва 19 агитаторлик доимий ишлаб турибди.

Колхозларда шу агитаторлар ёрдамида 19 деворий газета, 320 «Жанговар» варанга, 43 «Жанговар қалам» сатирик газеталари чиқарилади.

ЯНГИ КЛУБ ВА ТУГРУҚХОНАЛАР

Хазорасп ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Коммуна» колхозидagi 800 ўринли янги клуб биноси ишга туширилди. Янги янги ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Правда», Хева ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Энгельс» номи колхозларда туғруқхона биноси қурилиши тамомланди.

ЎҲПОНЛАР ЮТУҒИ

Янги янги ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XX съезди» колхозининг қораворлари давлатга қорақул тери топшириш. Ўнлаб планларини муддатидан алғари бақарилди. 350 дан ортиқ юқори сифатли қорақул тери топширилди. Хайитбой Оллабергенов, Этам Маткаримов каби муҳир Ҳўпонлар ҳар юз беш она қўйдан 110 беш қўзи олишга муваффақ бўлдилар.

Оллабергенов ХУДОЙБЕРГАНОВ.

ХАТЛАРДАН САТРАПЛАР

Ўзбекистон театр жамаи- яти област ва шаҳар театрла- рининг ички ҳафталик семина- рини ўтказди.

Қ. Исмаиловлар.

А. Андижон ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Карл Маркс номи колхозда дутор- чи хотин-қизлар ансамбли ту- зилди.

Ж. Турдиев.

А. Гулистон район мадания- т бошқармаси кутубхона ку- дирилари тайёрлайдиган уч ой- лик курс ташкил этди. Курсни тамомлаганлар колхозларга ишга юборилди.

Э. Рукибова.

А. Тошкент медицина инсти- тутининг бир гуруҳи врачла- ри юлхончиларга хизмат қи- ларини таълим қилишга кў- ради. Улар шу кунларда Сур- хондар ва Самарқанд област- ларида пахтакорларга медицина ёрдами кўрсатмоқдалар.

А. Ким.

А. Фаргона област, Киров ишлаб чиқариш бошқармаси- даги «Ўзбекистон» колхозини янги сайин обод бўлиб бора- моқда. Кейинги икки йил ичи- да колхозда клуб, туғруқхона, дорихона, ошхона бинолари қад кўтарилди. Хозир кўпгина колхозчиларнинг уйларида теле- лавизорлар бор.

Ф. Солиев.

СУД ЗАЛИДАН

«Ман», суднинг қора кур- сида ўн тўрт киши ўти- рибди. Булар орасида туд- ланинг раҳбари, Тошкент ша- хрининг собиқ прокурори Б. Туполева, тергов бўлимининг бошлиғи М. Скоморовский, судларда жиноий ишларни қўришни назорат қилиш бў- лимининг бошлиғи А. Аван- несов, Туполева қўриш- сининг С. Кранц, Қўй- бишев район прокуратура- сининг терговчиси А. Ка- молов ва бошқалар бор. Суднинг савол-жавоблари, жиноятчиларнинг жавобла- ридан қора курсида ўти- рганлар жамаиатимиз марза- ни ақаллиги тобора очилиб боради.

А. Камоловнинг.

— дейди Туполева, — ёмон хо- дим ақаллигини, қўйдан бир закалиш иш келмаслигини яхши билардим. Аммо, уни прокуратура соҳасидан элтиришга ташлашга қўрбам этмас эди.

— Негар, — деган савод тургилди.

Камолов иш билмаса ҳам йўл толарди, одамларнинг кўнгли пардаларини чертиб қўришни, қайси пардада қўришни яхши биларди. У, Туполева кўнгли пардадан нуддан бошқа нарсани ёқ- тирибди.

Камолов Олдерни про- куратурага қадрасиб тин- касини қўришди: қани энди ки- ши чикса, қани энди озроқ узатаман деса! Қайда, муз- ман, деб туриб олди. Охири қақришди Камолов ёриди:

— Прократурага қадр- масак, нима дейсиз?

— Рахмат, — дейман.

— Рахматнинг баҳоси 15.000.

Олдер ҳам ўйлаб тур- мади.

— 10.000 сўм эди, ше- ки.

— Чўзинг.

10.000 чўзилди-ю, Камо- лов тинчиди.

Поранинг ўртасида турув- чи воситачи Кранцнинг қў- ратган ҳунарлари ҳақидаги ривоятларни эшитсангиз, со- чингиз тинка бўлади.

С. Лабуцкий деган мага- сини муҳри бир гуруҳга жи- ноятчилар билан қамалди. Бу ишнинг олдиди суди қў- ратган бўлиб қолди. Лабуц- кийнинг акаси йўлини топиб дарҳол Кранцга узради.

— Анкасининг отодлик- ка чиники учун, — деди эртасига. Кранц, — 40.000 сўм керак экан.

Лабуцкий шартга 40.000 сўмин санаб берди.

Кунни кеча газетамизда чиккан «Қизил юлдуз» фаб-

ТУПОЛЕВНИНГ ТУДАСИ

тирмаслигини сезиб қолди-ю, шартга қабулгига қирди-да, стол устига 10.000 сўм (пул- лар эски ҳисобда) ташлади:

— Хозирча шуни олиб туринг.

— Бўлмайди, пора бер- мочкинми?

— Пора эмас, ёрдам, — бўш келмади Камолов.

Туполева пулни олар экан «эҳтиёт бўл», деб қўйди.

Камолова ана шу «эҳтиёт- бўл» керак эди, бу ёғини ўзи билди, у энди балиқ сувда қандай сузса, прокуратура- да шундай суза бошлади.

Биз гални атайини Камо- ловдан бошладик. Бу тер- говчи бирор ис чикадиган туғуқни сезиб қолса бори, туғуқнинг сугури олма- гунча тинчимади. Маана, бир мисол:

Олдер деган кимса 130.000 сўмга ҳовли олини- ни, енгил машинаси борлиги- ни эшитди-ю, терговчининг ороми бўзиди. Узоқ ўйла- мади. Ўйига шартта повест- ка юборди. Олдер келиши билан исанкага олди:

— Шунча бойлиқни қаер- дай олдингиз?

— Тежаб-тежаб тоған- мин.

Камолов Олдерни про- куратурага қадрасиб тин- касини қўришди: қани энди ки- ши чикса, қани энди озроқ узатаман деса! Қайда, муз- ман, деб туриб олди. Охири қақришди Камолов ёриди:

— Прократурага қадр- масак, нима дейсиз?

— Рахмат, — дейман.

— Рахматнинг баҳоси 15.000.

Олдер ҳам ўйлаб тур- мади.

— 10.000 сўм эди, ше- ки.

— Чўзинг.

10.000 чўзилди-ю, Камо- лов тинчиди.

Поранинг ўртасида турув- чи воситачи Кранцнинг қў- ратган ҳунарлари ҳақидаги ривоятларни эшитсангиз, со- чингиз тинка бўлади.

С. Лабуцкий деган мага- сини муҳри бир гуруҳга жи- ноятчилар билан қамалди. Бу ишнинг олдиди суди қў- ратган бўлиб қолди. Лабуц- кийнинг акаси йўлини топиб дарҳол Кранцга узради.

— Анкасининг отодлик- ка чиники учун, — деди эртасига. Кранц, — 40.000 сўм керак экан.

Лабуцкий шартга 40.000 сўмин санаб берди.

Кунни кеча газетамизда чиккан «Қизил юлдуз» фаб-

рикасидаги юлғичларнинг башараси алақадор очиб ташлашнинг мумкин эди. Аммо, шаҳар прокуратура- сидаги жинодий жигилдо- га алмаштириб юборган по- рахўрлар бу ишнинг «атиги» 150.000 сўм олиб босди-бос- ди қилиб юбордилар.

Воситачи Кранц қир- да вайт ичиди ўн саккизга иш- нинг ўртасида турди.

— Қўл остидаги ходим- лар, — деди судда Тупо- лев, — менинг улушимни баълари келтириб беришди. Мен ҳар гал 8.000 дан 12.000 сўмгача олардим.

— Туполева қурортдан келгач, — деди Скоморов- ский, — 10.000 сўм бердим.

— Бу қандай пул? — де- ди Туполева.

— Қурортдан қичимдор бўлиб қайтгансиз, чойча, — деган эдим, Туполева жил- майиб пулни қўтатка сол- ди.

Скоморовский Туполе- вани қиёфасини очиди да- вом этди:

— Туполева бир куни ка- бинетига қақриди-да, «мени област прокуратури қилиб та- йинлашмоқчи», деди — та- йинладим. У, таъриқимга қа- ворини солиб, шундай деди: «Ремонт қўришнинг қонора- сидан чикадиган пул нима бў- ладими?» Туполева олати- ни жуда яхши билганидан учун «нима бўларди, си- знинг пропентингиз қўлингиз- га тўла тегарди», дейишим билан очилиб кетди:

— Қойил, сенлар билан ишлаш нақадар завқли.

Скоморовский Алаев де- ган жиноятчининг кабинетига ники марта қақриган эди, у «али-бали» деб ўтирмади:

— Мени тун қўйинг, ях- шиллигингиз ерда қолмас.

— Бўлмаса, кечурун ку- рант тағида учрашайлик?

— Бақонимди.

Алаев шу кунгиз тергов- чида 10.000 сўм келтириб берди.

Скоморовский терговда ҳам, судда ҳам порахўрлар тудасининг разиллати кет- ганлигини тўла очиб берди.

Порахўрларнинг башари- ни шундай. Бу жиканчи ки- шилар олдиданги олинди: Туполева 15 йил, Скоморов- ский 10 йил, Пучаев, Камо- лов, Аванесовнинг ҳар бири 8 йилдан. Кранц 6 йил қа- мон жаҳонда қўқм қилинди. Бошқа жиноятчилар ҳам турли муддатларга кесилди.

В. МАХҚАМОВ.

Р. ИСХОҚОВ.

А. В. ТРОИЦКИЙ

Қўлга қўрилган олим, Ўзбекистон сув ҳўжалигининг кеска ходими, хиз- мат кўрсатган ирригатор. Тошкент ирригация ва қишлоқ ҳўжалигини механизациялаш инженирлари инсти- тутининг профессори. Алексей Викто- рович Троицкий вафот этди.

А. В. Троицкий 1899 йилда Кали- нин шаҳрида туғилди. 1921 йилда у Дон политехника институтини та- момлади. 1925 йилдан бошлаб Ўрта Осиё сув ҳўжалик органларида му- дилири ирригация объектларини та- дқиқ қилиш, лойиҳалаш ва қуриш бўлиғи иш олиб берди.

А. В. Троицкий Ўзбекистон илмий тадқиқотининг фаолиятини 1934 йилда Ўрта Осиё ирригация илмий текшириш институтига, педагогик фаолиятини эса 1930 йилда Ўзе- бикистон Давлат Пахтачилик инсти- тута бошлаган эди.

1936 йилдан бошлаб А. В. Трои- цкий Тошкент ирригация ва қишлоқ ҳўжалигини механизациялаш инже-

нерлари институтига ишлаб бошла- ди. Хормас-толас тадқиқоти ва талантли инженир бўлган А. В. Троицкий гидравлика ва гидротех- ника соҳасида катор оригинал ва муҳим изтиролар яратди. У 50 дан ортиқ илмий ишларнинг авториди. А. В. Троицкий юксак инженир-гид- ротехникларни тарбиялаб етишти- рган аjoyиб педагог эди. Узоқ йил- лар самарали хизматни ўтади. А. В. Троицкий Совет Иттифоқи ордни ва медаллари билан ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ерлиқлари билан мукофот- ланган.

Қамагар ва меҳрибон инсон бўлган Алексей Викторович Троицкийнинг ёрқин хотираси унинг шоғирлари ва ҳамкасб ўртоқлари қалбига аба- дий сақланади.

Бир гуруҳа ўртоқлари.

Редактор З. И. ЕСЕНБОВЕВ

ТОМОШАЛАР ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

Рус тилида: 18.00 — Концерт (В. И. Ленин номи филармония сиройи) 18.30 — Катташчилари (Ярослав), 18.35 — Телевизион янгиликлар, 18.50 — А. Ф. Козловский («Совет Ўзбекисто- ни» композиторлари) пикетиди, 18.50 — Муз қўнми номи кинопоств.

Ўзбек тилида: 21.20 — Телевизион янгиликлар, 21.35 — Қўшнингинг ери — сенинг ҳам еринг (Қишлоқ ҳў- жалик ҳодуқлари учун), 21.50 — Фа- н — қишлоқ ҳўжалигини, 22.05 — «Баҳор нафаси» (Ф. Мусажонов хўжаси асо- сида телестановка).

ТЕАТР

НАВОЙИ НОМЛИ ТЕАТРАДА — 17/В да Балдерга, 18/В да Трагедия.

ХАМЗА НОМЛИ ТЕАТРАДА — 17/В да Олов, 18/В да Тобутдан товуш.

МУКМИНИ НОМЛИ ТЕАТРАДА (ёғзи био) — 17/В да Алломиш, 18/В да Ишқин билан Свентаклар кеч соат 9 да бошланади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Низо бонси — «ВАТАН», «ДРУЖБА» (1-залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечурун), «СПУТНИК» (июфт соат- ларда), «ИСКРА» (кундуз соат 4.20 кундузгача).

Айби намлигидан оқланди — «ВА- ТАН» (кундуз соат 1.10 ва кеч 5.45), «ИШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 11.45 минут, кундуз 1 ярим, кеч 8 ярим ва 10.10 минутгача).

Кичин хотин — «МИР» (кундуз ва кечурун).

Шанарқамш ороқидиган ўлим — «ИСКРА» (кеч соат 5 дан), НАВОЙИ номи, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечурун).

1) Кедадан тоғиғча, 2) Вена ўрмони — «ИШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 да), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Уйин-муғли кечаси — «ИШ ГВАР- ДИЯ» (кундуз соат 3.15 минут, кеч 5 ва 6.45 минутгача).

Қирол болалари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 8 да), «МОСКА» (кундуз ва кечурун).

Садю — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛГИ» (кундуз ва кечурун).

Уч икинчи тун — «ДРУЖБА» (2- залда кундуз ва кечурун).

ЕЗГИ БИНОДА:

(Сеанслар кеч соат 8 ярим ва 10.15 минутда бошланади) — «ВА- ТАН».

Уйин-муғли кечаси — НАВОЙИ номи, «ХЕВА».

Низо бонси — «ФЕСТИВАЛЬ», КА- ФАНОВ номи.

Марти — «САЛЮТ».

Қирол болалари — ТЕЛЬМАН но- ми, ПУШКИН номи.

Маснарад — «1 МАЙ».

Учинчи тайм — «РАКЕТА».

Оқ туғлар — «ПОВЕДА».

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон сурх» бирлашган нашриятнинг босмасхонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 08178. Индекс 654543.

Нашр. № 114.

Шарқатиз тун — «ШАРҚ».

Ешлик йиллари — СТЕПАН РАЗИН номи.

Симладаги севги — «ПАХТАНОР».

МАРКАЗИ

ГАЗЕТА

ва журналларга

1963 йилнинг иккинчи ярми

учун

обуна қилиш

давом этади

Обуна «Союзпечать» бўлиқлари- да, алоқа бўлиқлари ва конто- раларида, шунингдан жамоатчи мабуот тарқатурулар томонидан қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Алоқа минис- трининг «Союзпечать» бошқар- маси.

МИНИСТРЛИКЛАР ВА

ИДОРЛАРИНИ ҚУРИЛИШ

ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Министрлар

Советининг Қурилиш ва

архитектура ишлари

давлат комитети

билдирадики,

республиканинг шаҳарлари, ишчи

марказлари ва аҳоли яшайдиган

жойларида

1962 йилда қурилган

ЭНГ ЯХШИ

УЙ-ЖОЙЛАР, ГРАЖДАН

БИНОЛАРИ ВА ИШООТЛАР

УЧУН УТНАЗИЛАДИГАН

КОНКУРСГА

МАТЕРИАЛ ҚАБУЛ

ҚИЛИШ МУДДАТИ

1963 йил 1 июнғача белгиланди.

Бу материаллар област ва ша- ҳар ижроил комитетларининг қу- рилиш ва архитектура ишлари бўлиқларига тақдим қилинади.